

MATHWORKS.IR

HEAT EQUATION IN MATLAB 7.0, mathworks.ir

MASOUD SHAMS

SUMMER 2012

برای حل معادله گرما با زمان t و فضای تک بعد x از تابع `pdepe` استفاده میکنیم.
فرض کنید برای مثال مایلم معادله گرمای زیر را حل کنیم.

$$u_t = u_{xx}$$

$$u(t, 0) = 0, u(t, 1) = 1$$

$$u(0, x) = \frac{2x}{1+x^2}$$

فرم کلی معادله سهمی وار متلب بصورت:

$$c(x, t, u, u_x)u_t = x^{-m} \frac{\partial}{\partial x} (x^m b(x, t, u, u_x) + s(x, t, u, u_x))$$

و همین طور فرم کلی شرایط مرزی بصورت:

$$p(x_l, t, u) + q(x_l, t) \cdot b(x_l, t, u, u_x) = 0$$

$$p(x_r, t, u) + q(x_r, t) \cdot b(x_r, t, u, u_x) = 0$$

که x_l نمایانگر نقطه ابتدا و x_r نمایانگر نقطه انتهایی شرایط مرزی می باشد. شرایط اولیه برابر است با:

$$u(0, x) = f(x)$$

توجه کنید که b دارای مقدار ثابت در هر دو معادله است. معمولاً هر کدام از معادله های بالا را در ام فایل جداگانه قرار می دهیم. مقادیر c, b, s را از مقایسه معادله حاکم در مثال با فرم کلی معادله سهمیگون در متلب بدست آورده و در ام فایل مشخص میکنیم q و p را هم در ام فایل دوم قرار میدهیم. و در اخر شرایط کرانه ای را در ام فایل سوم قرار میدهیم. سپس به کمک دستور `pdepe` سه ام فایل را ترکیب کرده معادله را حل میکنیم.

در این مثال داریم:

$$c(x, t, u, u_x) = 1$$

$$b(x, t, u, u_x) = u_x$$

$$s(x, t, u, u_x) = 0$$

توجه کنید که مقادیر c, b, s را در فرم کلی طوری مقدار دهی میکنیم تا به معادله حاکم در صورت سوال برسیم. مشخص است که m باید برابر با صفر باشد تا عملاً x از معادله حذف شود. m را در اخر مقدار دهی می کنیم.

کد زیر نمایانگر معادله اصلی و در ام فایل eqn1.m ذخیره میکنیم.

```
function [c,b,s] = eqn1(x,t,u,DuDx)
%EQN1: MATLAB function M-file that specifies
%a PDE in time and one space dimension.
c = 1;
b = DuDx;
```

$s = 0$; برای شرایط مرزی داریم:

$$u(t, 0) = 0 \leftrightarrow p(0, t, u) + q(0, t) \cdot b(0, t, u, u_x) = 0$$

برابر q است تا b نیز صفر شده تا عملاً این قسمت حذف شود. در نتیجه p برابر با u میشود. توجه کنید که برنامه نویسان شرایط مرزی را به گونه ای به فرم بالا در آورده تا برای تمام معادلات عمومیت داشته باشد. ما با تعیین ضرایب بگونه ای عمل میکنیم تا شرایط مرزی تبدیل به شرایط مرزی مثال شود. به همین صورت برای شرایط انتهایی عمل میکنیم.

$$u(t, 1) = 1 \leftrightarrow p(1, t, u) + q(1, t) \cdot b(1, t, u, u_x) = 0$$

باز هم مقدار q برابر با صفر و مقدار p برابر با $u-1$ است. حال نتایج را در ام فایل bc1 ذخیره میکنیم.

```
function [pl,ql,pr,qr] = bc1(xl,ul,xr,ur,t)
%BC1: MATLAB function M-file that specifies boundary conditions
%for a PDE in time and one space dimension.
pl = ul;
ql = 0;
pr = ur-1;
```

و حالا شرایط کرانه ای را در ام فایل initial1.m ذخیره میکنیم: $qr = 0$;

```
function value = initial1(x)
%INITIAL1: MATLAB function M-file that specifies the initial condition
%for a PDE in time and one space dimension.
value = 2*x/(1+x^2);
```

و اما نوبت به حل مساله با کمک دستور pdepe رسیده است.

```
%PDE1: MATLAB script M-file that solves and plots
%solutions to the PDE stored in eqn1.m
m = 0;
% NOTE: m=0 specifies no symmetry in the problem. Taking
% m=1 specifies cylindrical symmetry, while m=2 specifies
% spherical symmetry.
%
% Define the solution mesh
x = linspace(0,1,20);
t = linspace(0,2,10);
%Solve the PDE
u = pdepe(m,@eqn1,@initial1,@bc1,x,t);
%Plot solution
surf(x,t,u);
title('Surface plot of solution');
xlabel('Distance x');
```

به شکل ۱.۱ توجه کنید: ylabel('Time t');

در اکثر مواقع به دنبال شکلی مفید میگردیم تا به کمک آن تحلیل خوبی از مسئله داشته باشیم. برای t ثابت u را بر حسب x رسم میکنیم. در جواب u به صورت ماتریکس ایندکس توسط شاخص بردار x و t ذخیره شده است. برای مثال مقدار $u(1,5)$ مقدار u را در نقطه $(t(1),x(5))$ مشخص میکند. ما میتوانیم به کمک دستور `Plot(x,u(1,:))` مقدار u را در آغاز ($t=0$) رسم کنیم. شکل ۱.۲ را ملاحظه کنید.

```
fig = plot(x,u(1,:), 'erase', 'xor')
for k=2:length(t)
set(fig, 'xdata', x, 'ydata', u(k,:))
pause(.5)
end
```

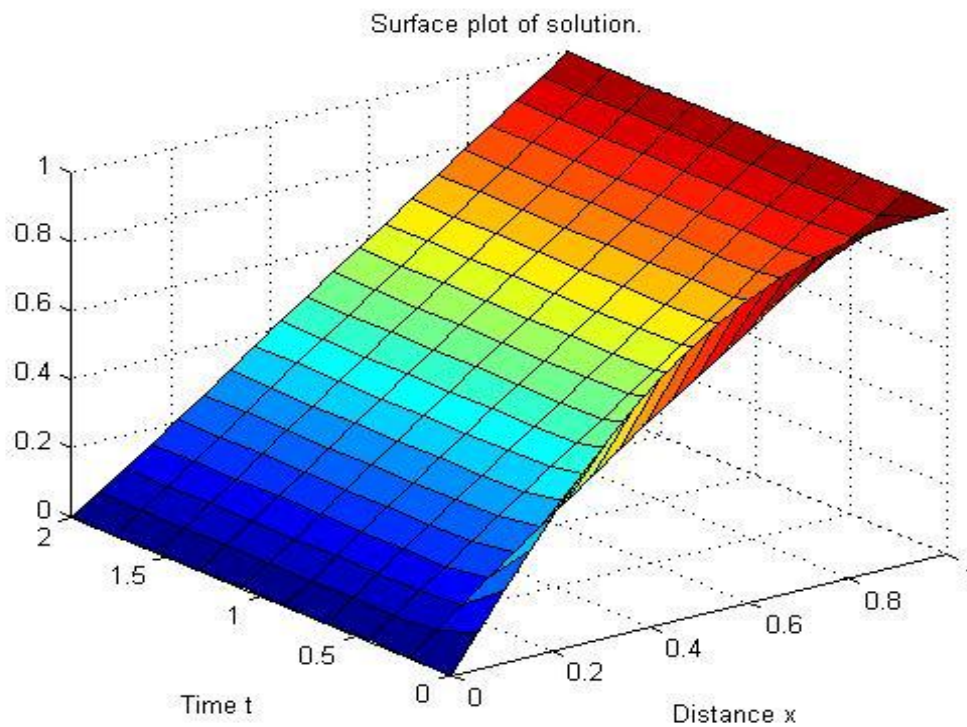

Figure 1.1

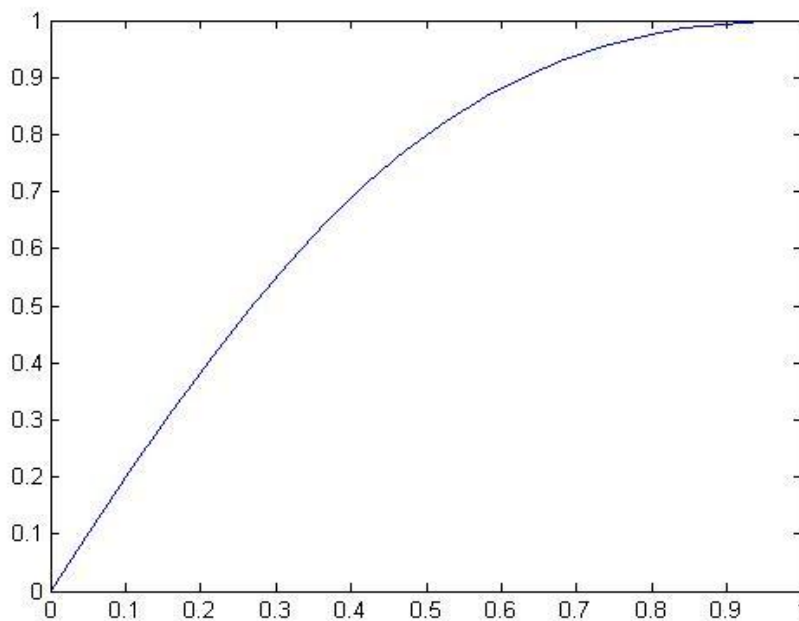

Figure 2.2

منتظر آموزش PDEtool باشید.